

9. SINIF TARİH DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · ÖĞRENCİ KÂĞIDI

Senaryo 6 · Kitapçık A · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

ADI SOYADI

SINIFI / NO

PUAN

Açıklama: Bu sınav 6 sorudan oluşmaktadır. Süre 40 dakikadır. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Cevaplarınızı ilgili alana, işlemlerinizi ve gerekçelerinizi göstererek yazınız.

- TAR.9.1.1 Tarih öğrenmenin bireye ve topluma faydalarını yorumlayabilme
- TAR.9.1.2 Tarihin doğasını farklı kaynaklar üzerinden inceleyebilme

1.

15 puan

Bir lisenin tarih kulübünde “Mahallemizin Geçmişi” projesini tamamlayan öğrencilerin düşünceleri:

- Elif:** Yüz yıl önce kuraklık yaşayan çiftçilerin mektuplarını okuyunca neden göç etmek zorunda kaldıklarını onların yerine koyarak anlayabildim.
- Kerem:** Mahallemizdeki eski çeşmenin hikâyesini öğrenince onun yıkılmaması için arkadaşlarımla belediyeye dilekçe verdik.
- Hilal:** Aynı olayı farklı anlatan iki eski gazeteyi karşılaştırdım okuduğum her bilgiye hemen inanmamam gerektiğini fark ettim.

a) Her öğrencinin düşüncesinde öne çıkan, tarih öğrenmenin bir faydasını yazınız.

(9 p)

b) Kerem'in düşüncesindeki faydanın yalnızca bireye değil topluma da katkı sağladığını açıklayınız.

(6 p)

2.

20 puan

Aybüke, “Ailemin Hikâyesi” adlı tarih projesinde dedesinin 1960’lı yıllarda yurt dışına işçi olarak gidişini araştırıyor. Dedesinin o yıllarda yazdığı mektupları, fotoğraflarını ve pasaportunu inceliyor; büyükannesine görüşüyor. Proje sonunda şöyle diyor: “Bazı aile geleneklerimizin nereden geldiğini, akrabalarımızın neden iki ülkede yaşadığını artık anlıyorum. Kendimi bu hikâyenin bir parçası gibi hissediyorum.”

- a) Bu çalışmanın Aybüke’ye kimlik ve aidiyet bilinci bakımından sağladığı kazanımı yorumlayınız. (10 p)

- b) Aybüke’nin projesini sınıfta sunmasının, farklı aile geçmişlerine sahip arkadaşlarına sağlayabileceği bir faydayı açıklayınız. (10 p)

3.

20 puan

Aşağıdaki kayıt, bir tarih öğretmenin derste kullanmak için hazırladığı kurgusal bir belgedir.

Taşlıpınar Köyü Kayıt Defteri (1880): “Köyümüzün çocuklarından ancak beşi kasabadaki mektebe gidebilmektedir. Mektep köye üç saat uzaklıktadır ve kışın yollar kapanır. Hasat zamanı bütün aile tarlada çalışır; çocuklar da harman yerinde yardım eder.”

Bu kaydı okuyan Burak şu yorumu yapıyor: “Bu insanlar eğitime hiç önem vermemiş. Çocuklarını okula göndermek yerine tarlada çalıştırmaları çok yanlış.”

- a) Burak’ın yorumundaki yaklaşım hatasını açıklayınız. (6 p)

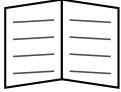
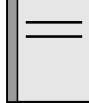
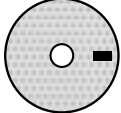
- b) Burak’ın yorumunu, kayıttaki bilgileri dikkate alarak tarihsel empatiyle yeniden yazınız. (8 p)

- c) Tarihsel empati becerisinin bugünkü toplumsal hayatta bireye sağlayabileceği bir katkıyı yorumlayınız. (6 p)

4.

15 puan

Bir yerel müzenin “Köyümüzün Geçmişi” sergisinde aşağıdaki kaynaklar yer alıyor (kurgusal):

I Köy muhtarının 1890'da tuttuğu defter: doğum ve ölüm kayıtları	II “Köyümüzün Tarihi” adlı araştırma kitabı (2015'te yayımlandı)
III Köyde toprak altından çıkarılmış el değirmeni taşı	IV 1920'lerdeki göçü bizzat yaşamış birinin 1975'te ses kaydına alınmış anlatımı

a) Kaynakları yazılı, sözlü ve materyal (somut) kaynak olarak sınıflandırınız.

(6 p)

b) II numaralı kaynağın birincil mi ikincil mi kaynak olduğunu gerekçesiyle belirtiniz.

(4 p)

c) IV numaralı kaynağı kullanan bir araştırmacının dikkat etmesi gereken bir sınırlılığı açıklayınız.

(5 p)

5.

15 puan

Aşağıdaki iki metin, bir tarih öğretmenin hazırladığı kurgusal kaynaklardır ve aynı olayı anlatır.

Kaynak A (Kaleyi kuşatan beyliğin tarihçisi, olaydan 20 yıl sonra yazdı): “Ordumuzun gücünü gören kale halkı korkuya kapıldı. Kale, kırkıncı gün kayıtsız şartsız teslim oldu.”

Kaynak B (Kalede yaşayan bir tüccarın kuşatma sırasında yazdığı mektup): “Sarnıçlarımızda su kalmadı. Kırkıncı gün, halkın canına dokunulmaması şartıyla kaleyi bırakmaya karar verdik.”

a) İki kaynakta ortak olan olguları belirleyiniz.

(4 p)

b) İki anlatımın farklı olmasının nedenini yazarların konumlarıyla ilişkilendirerek açıklayınız.

(6 p)

c) Bu olayı araştıran bir tarihçinin daha nesnel bir sonuca ulaşmak için yapabileceği bir çalışmayı öneriniz.

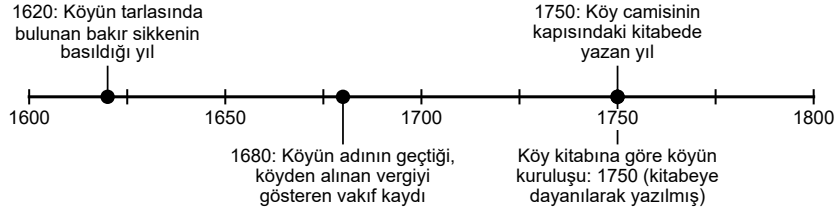
(5 p)

6.

15 puan

Aşağıdaki durum kurgusaldır.

Çınarlıpınar köyü hakkında yazılmış bir kitapta, köy camisinin kapısındaki kitabeye dayanılarak köyün 1750'de kurulduğu yazılmıştır. Son yıllarda köyle ilgili iki yeni kaynak bulunmuştur. Zaman çizelgesinde eski ve yeni kaynaklar gösterilmiştir.

a) Yeni kaynaklardan hangisinin, köyün 1750'den önce var olduğunu daha güçlü biçimde gösterdiğini gerekçesiyle belirtiniz.

(8 p)

b) Bu örneğin tarihsel bilginin doğası hakkında ne gösterdiğini yorumlayınız.

(7 p)